

voorbeeld toelatingstoets pabo 2017

Aardrijkskunde

toetsinformatie

aantal opgaven: 60 meerkeuzevragen

afnameduur 90 minuten

(met een dyslexieverklaring: 30 minuten verlenging)

toetsresultaat

Je kunt de gemaakte voorbeeld toelatingstoets pabo Aardrijkskunde nakijken met behulp van het Aardrijkskunde antwoordbestand. Het aantal goed beantwoorde opgaven bepaalt je totaalscore op de voorbeeldtoets.

De voorlopige richtlijn op de voorbeeldtoets toelatingstoets Aardrijkskunde is: geslaagd bij 40 van de 60 opgaven goed.

LET OP: aan dit aantal opgaven goed kan voor de toelatingstoets pabo Aardrijkskunde geen enkel recht ontleend worden.

Deze toets is in opdracht van de MBO Raad ontwikkeld door Cito.

© MBO Raad, 2017. Alle rechten voorbehouden.

NB: Cito (uitgever van deze toets) heeft ernaar gestreefd de auteursrechten van het in deze toetsen gebruikte materiaal te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Wie desondanks meent zekere rechten te kunnen doen gelden, wordt verzocht contact op te nemen via het e-mailadres: toelatingstoetspabo@cito.nl.

vraag 1
Bergen in een deel van de wereld

Op de kaart staan drie bergen die meer dan 4000 meter hoog zijn.

Bij welke berg ligt de boomgrens het hoogst?

- A** Blackburn
- B** Chimborazzo
- C** Mauna Kea

vraag 2

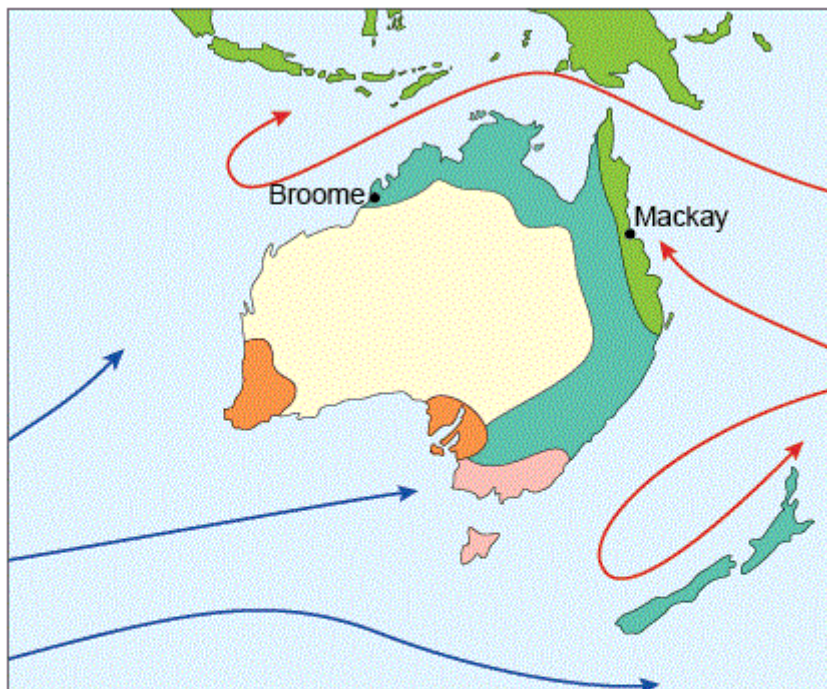
Bovenloop van de Rijn

De bovenloop van de Rijn vormt voor een belangrijk deel de grens tussen twee landen.

Welke landen zijn dat?

- A** Duitsland en Frankrijk
- B** Frankrijk en Oostenrijk
- C** Oostenrijk en Zwitserland
- D** Zwitserland en Duitsland

vraag 3
Klimaten in Australië

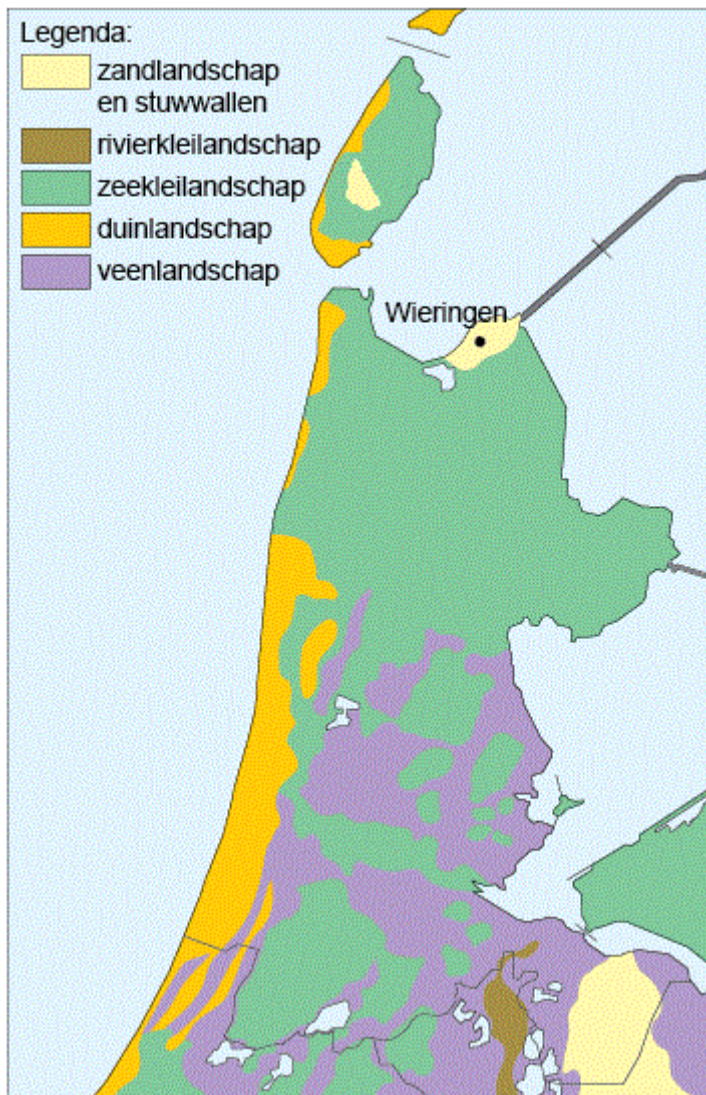
- Legenda:
	tropisch regenwoudklimaat		warme zeestroom
	woestijn- en steppeklimaat		koude zeestroom
	mediterraan klimaat		
	savanneklimaat		
	gematigd zeeklimaat		

Op de kaart zie je de plaatsen Broome en Mackay in Australië. Ze hebben verschillende klimaten.

Wat is een belangrijke oorzaak van het klimaatverschil?

- A** de ligging ten opzichte van de evenaar
- B** de hoogteligging
- C** de zeestroom voor de kust

vraag 4
Landschappen in Noord-Holland

Op de kaart zie je de landschappen in een deel van Nederland. In Wieringen, op Texel en in het Gooi bevinden zich resten van stuwwallen. In de rest van Noord-Holland zie je deze niet in het landschap.

Hoe verklaar je dat?

- A** De stuwwallen zijn door rivieren weggespoeld.
- B** De stuwwallen zijn hier door latere sedimenten bedekt.
- C** De stuwwallen zijn door vroegere bewoners van Noord-Holland afgegraven.

vraag 5
Ouderdom sedimenten

De sedimenten die in Nederland aan de oppervlakte liggen zijn niet allemaal even oud.

In welk van de volgende gebieden is de grondsoort die op de meeste plaatsen aan de oppervlakte ligt het jongst?

- A** in de Biesbosch
- B** in de Haarlemmermeer
- C** op de Veluwe

vraag 6
Stedelijke gebieden in Zuid-Nederland

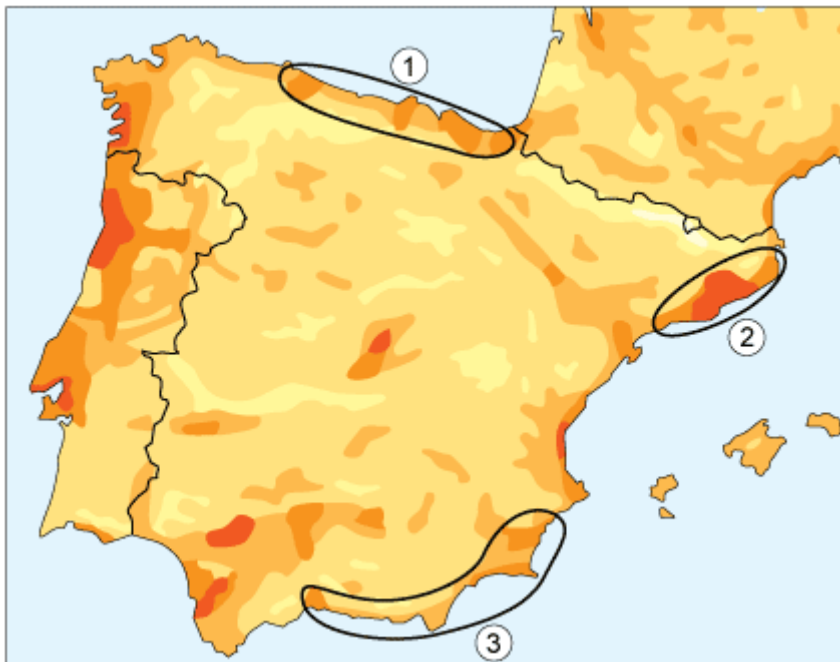

Op de kaart zie je drie stedelijke gebieden in Zuid-Nederland.

**In welk van deze gebieden neemt het aantal inwoners af?
In het gebied ...**

- A** Breda - Tilburg - 's-Hertogenbosch.
- B** Eindhoven - Helmond.
- C** Maastricht - Heerlen.

vraag 7
Bevolkingsdichtheid in Spanje

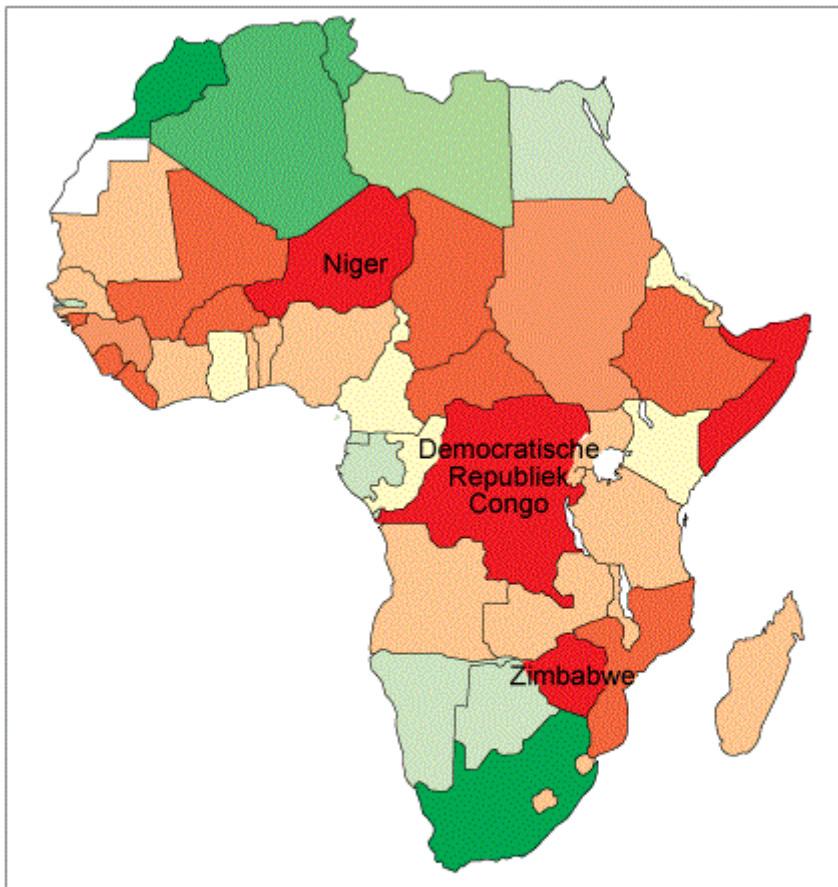

Op de kaart zijn drie dichtbevolkte gebieden in Spanje omkaderd.

In welk van deze gebieden levert het toerisme relatief het grootste aandeel in de totale inkomsten van het gebied?

- A** in gebied 1
- B** in gebied 2
- C** in gebied 3

vraag 8
Ontwikkelingspeil in Afrika

Legenda:
levensomstandigheden en ontwikkelingsniveau:
Human Development Index 2010

■	■	■	■	■	■	■	■	■
zeer goed								zeer slecht

Op de kaart zijn drie landen aangegeven.

In welk land speelt droogte een belangrijke rol bij de verklaring van het lage ontwikkelingspeil?

- A** in de Democratische Republiek Congo
- B** in Niger
- C** in Zimbabwe

vraag 9
Grenzen in Azië

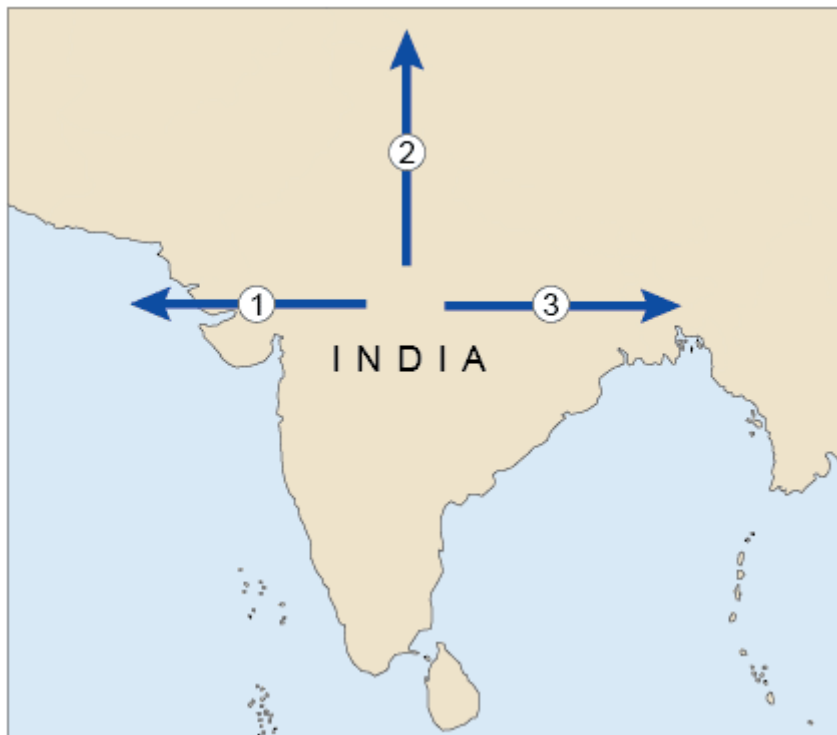

Op de kaart zie je grenzen in Azië weergegeven als vetgedrukte zwarte lijnen.

Welke van de volgende beschrijvingen past het best bij deze grenzen?
Dit zijn grenzen van ...

- A** aardplaten.
- B** cultuurgebieden.
- C** klimaten.
- D** landen.

vraag 10
Verspreiding Hindoeïsme

India is de bakermat van het hindoeïsme.

In welke richtingen heeft deze godsdienst zich vooral verspreid?

- A** in de richting van pijl 1 en pijl 2
- B** in de richting van pijl 1 en pijl 3
- C** in de richting van pijl 2 en pijl 3

vraag 11
Salvador, Brazilië

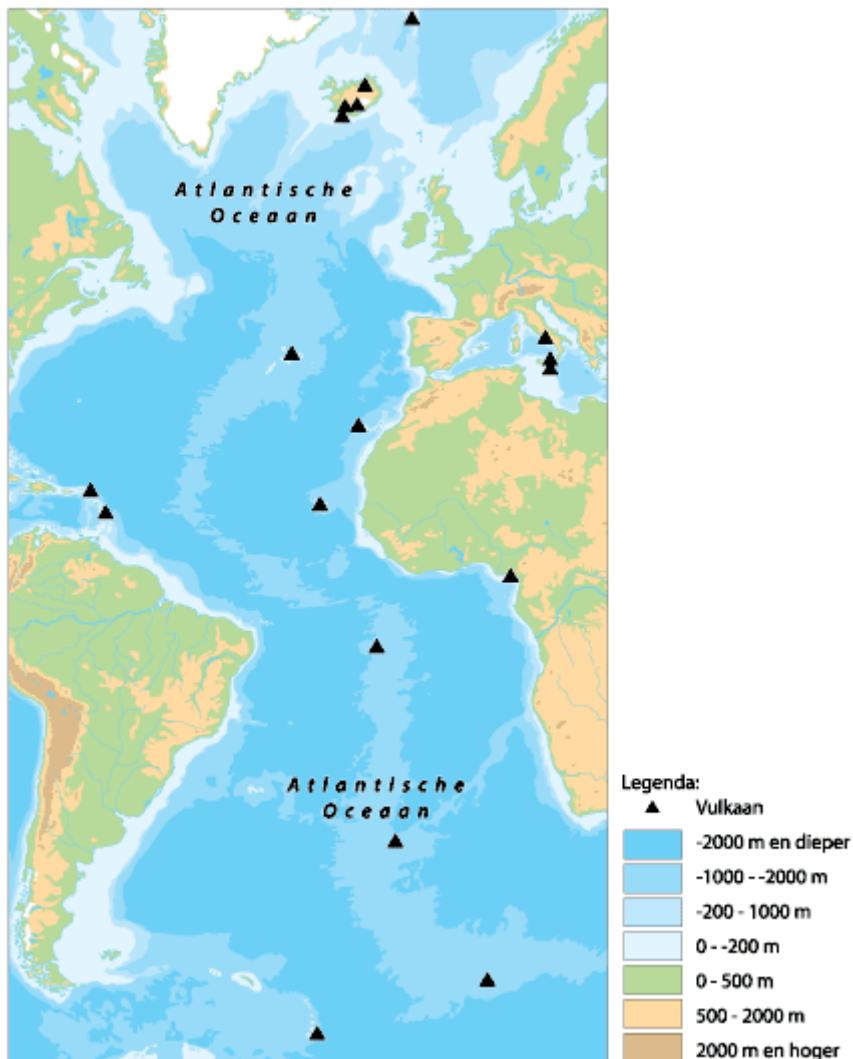

Wanneer en door wie is deze stad gesticht?

- A** in 1549 door de Portugezen
- B** in 1945 door de Portugezen
- C** in 1549 door de Spanjaarden
- D** in 1945 door de Spanjaarden

vraag 12

Vulkanen in de Atlantische oceaan

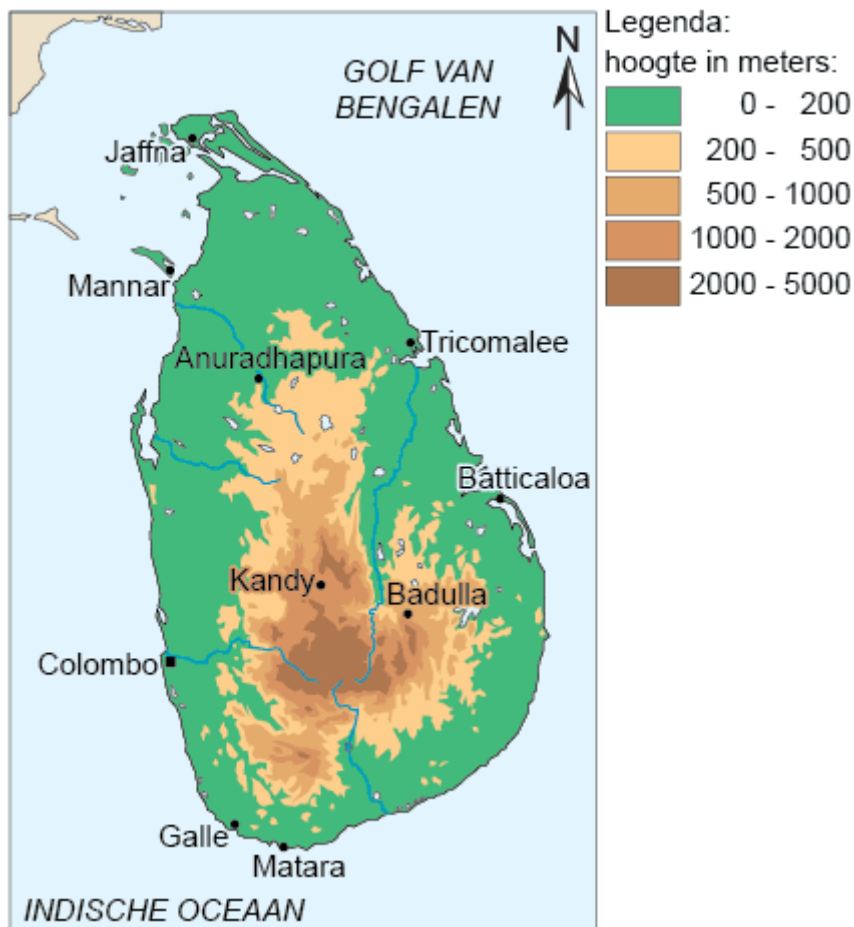

Hoe verklaar je de spreiding van de meeste vulkanen in de Atlantische Oceaan?

De meeste vulkanen liggen ...

- A in het diepste gedeelte van de oceaan.
- B in het ondiepste gedeelte van de oceaan.
- C in het midden van aardplaten.
- D op de plaats waar aardplaten elkaar raken.

vraag 13
Sri Lanka

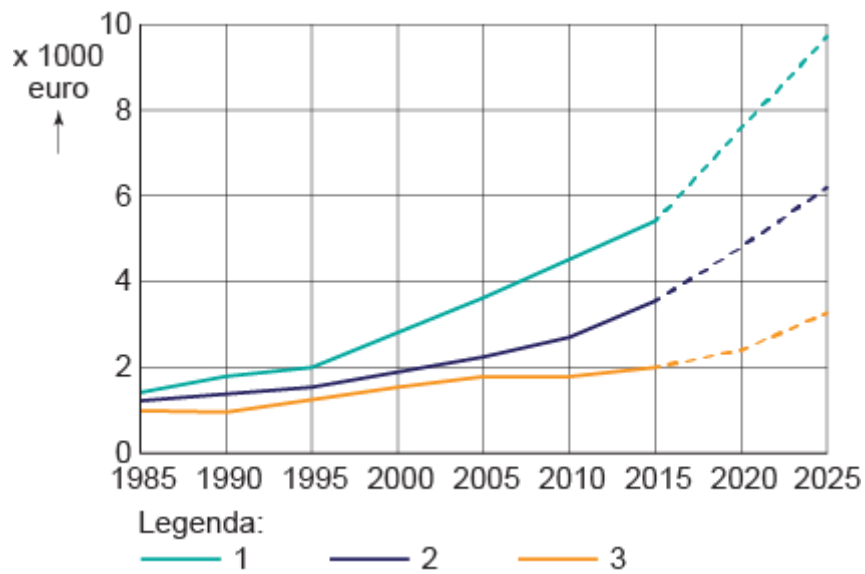
Van mei tot september heerst in Sri Lanka de zuidwestmoesson.

In welke van de volgende plaatsen op de kaart valt in deze periode de minste neerslag?

- A** in Badulla
- B** in Galle
- C** in Jaffna
- D** in Tricomalee

vraag 14

Inkomen per huishouden in India

In het diagram zie je de ontwikkeling van het inkomen van huishoudens in India (per jaar). De ontwikkeling van het inkomen van alle huishoudens, van de huishoudens in de steden en van de huishoudens op het platteland zijn met een lijn aangegeven.

Welke lijn stelt de ontwikkeling in de steden voor?

- A lijn 1
- B lijn 2
- C lijn 3

vraag 15
Rivieren in Macedonië

Legenda:

0-200 m	Plaats
200-500 m	Internationale grens
500-1000 m	Rivier
1000-1500 m	Weg
> 1500 m	Spoorlijn
Water	

Macedonië is nog geen lid van de Europese Unie. Veel economische activiteiten in het land zullen van een lidmaatschap van de Europese Unie profiteren; bijvoorbeeld de scheepvaart vanuit Skopje.

Over welke rivier gaat deze scheepvaart vooral?
De scheepvaart over de ...

- A** Kriva.
- B** Lepenac.
- C** Treska.
- D** Vardar.

vraag 16
Grenzen in Nederland

Op de kaart zie je bestuurlijke grenzen in Nederland.
Op een aantal plaatsen valt een bestuurlijke grens samen met een culturele grens.

Welke vetgedrukte grens op de kaart is daarvan een voorbeeld?

- A** grens 1
- B** grens 2
- C** grens 3
- D** grens 4

vraag 17
Ruimtelijke segregatie in Helmond

	autochtonen		allochtonen ¹		totaal
	aantal	%	aantal	%	aantal
1 Industriegebied Zuid	306	84,8	55	15,2	361
2 Noord	8.985	76,3	2.805	23,8	11.780
3 Oost	5.237	67,5	2.367	30,5	7.754
4 Warande	2.354	90,3	176	6,8	2.606
5 West	2.962	65,7	1.547	34,3	4.509
totaal	28.372	32,0	10.340	11,7	88.542

¹ sinds 2016: Nederlanders met een migratieachtergrond

De tabel geeft informatie over de samenstelling van de bevolking in vijf wijken rondom de binnenstad en van Helmond in totaal.

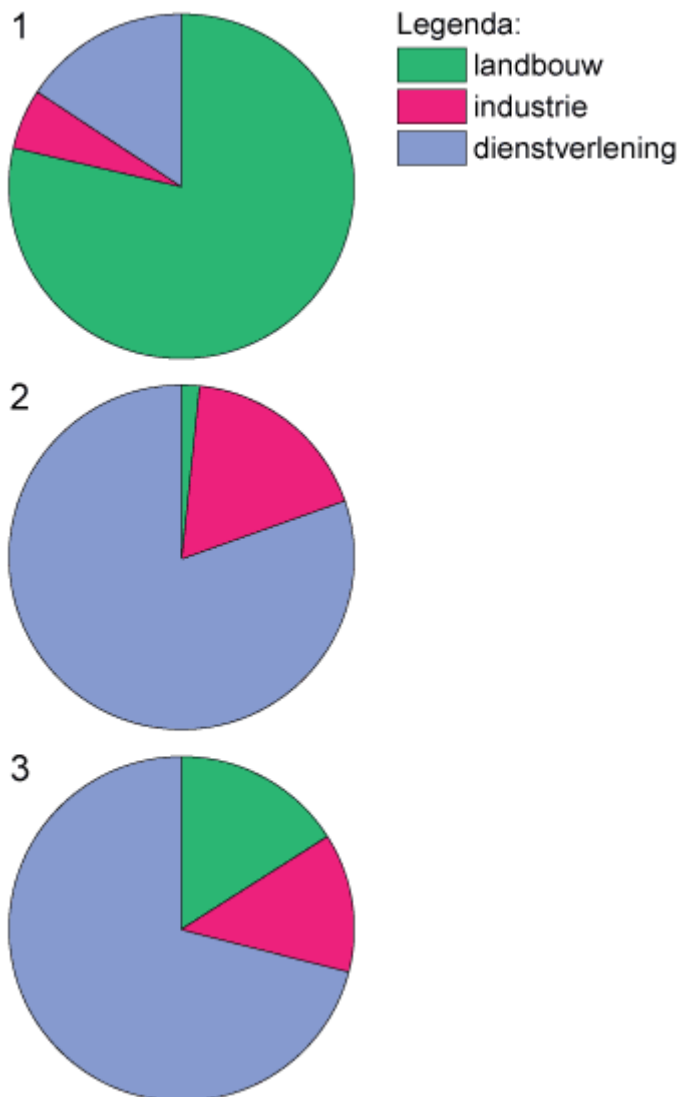
Mira wil in haar werkstuk over ruimtelijke segregatie in Helmond twee wijken als voorbeeld nemen.

Welke van de volgende combinaties van wijken kan ze het beste kiezen?

- A** de wijken 1 en 2
- B** de wijken 2 en 3
- C** de wijken 3 en 4
- D** de wijken 4 en 5

vraag 18

Economische sectoren in drie landen

In de diagrammen zie je de verdeling van de beroepsbevolking in Afghanistan, België en Brazilië.

Welk diagram hoort bij welk land?

- A** 1 = Afghanistan, 2 = België, 3 = Brazilië
- B** 1 = België, 2 = Afghanistan, 3 = Brazilië
- C** 1 = Brazilië, 2 = België, 3 = Afghanistan

vraag 19

Reis van Ulaanbaatar naar Norilsk

Je reist van Ulaanbaatar, via Irkutsk en Krasnojarsk naar Norilsk.

Wat is de juiste volgorde van de landschappen waardoor je achtereenvolgens reist?

- A** steppe, taiga, toendra
- B** taiga, toendra, steppe
- C** toendra, steppe, taiga

vraag 20
Landbouwbedrijven

Hieronder lees je over drie landbouwbedrijven.

Welk bedrijf is het beste voorbeeld van een extensief landbouwbedrijf?

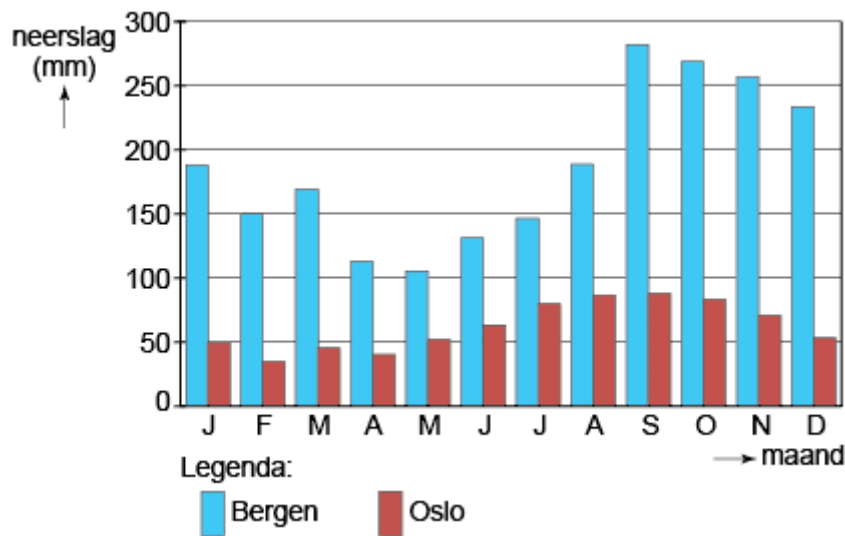
- A** een akkerbouwbedrijf op 100 hectare zeekleigrond in West-Vlaanderen (België)
- B** een tuinbouwbedrijf met 10 kassen in Masovië (Polen)
- C** een veeteeltbedrijf met 25 koeien op de bergweiden in Graubunden (Oostenrijk)

vraag 21
Forensisme

Tijdens welke fase van de verstedelijking nam het forensisme in Europa sterk toe?

- A** tijdens de urbanisatie
- B** tijdens de suburbanisatie
- C** tijdens de re-urbanisatie

vraag 22
Neerslag in Noorwegen

In het diagram zie je de neerslag in de Noorse steden Bergen en Oslo.

Wat is een belangrijke verklaring voor het verschil in neerslag tussen deze steden?

- A** Oslo ligt aan de lijzijde van het Scandinavisch Hoogland.
- B** Oslo ligt aan de loefzijde van het Scandinavisch Hoogland.
- C** Oslo ligt op een hogere breedte.
- D** Oslo ligt op een lagere breedte.

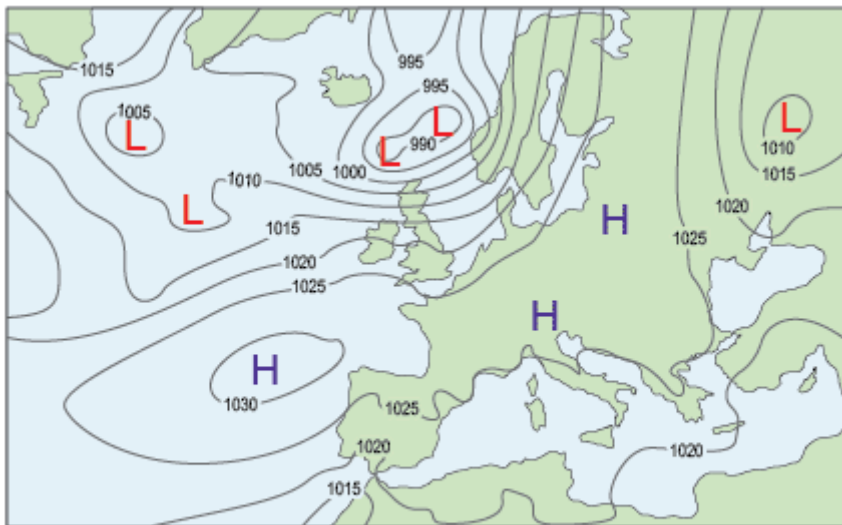
vraag 23
Stad in Europa

Een stad in Europa ligt op 53° noorderbreedte en 6° westerlengte.

Welke van de volgende steden is dat?

- A** Berlijn
- B** Dublin
- C** Parijs

vraag 24
Weerkaartje

Legenda:

—1010— luchtdruk

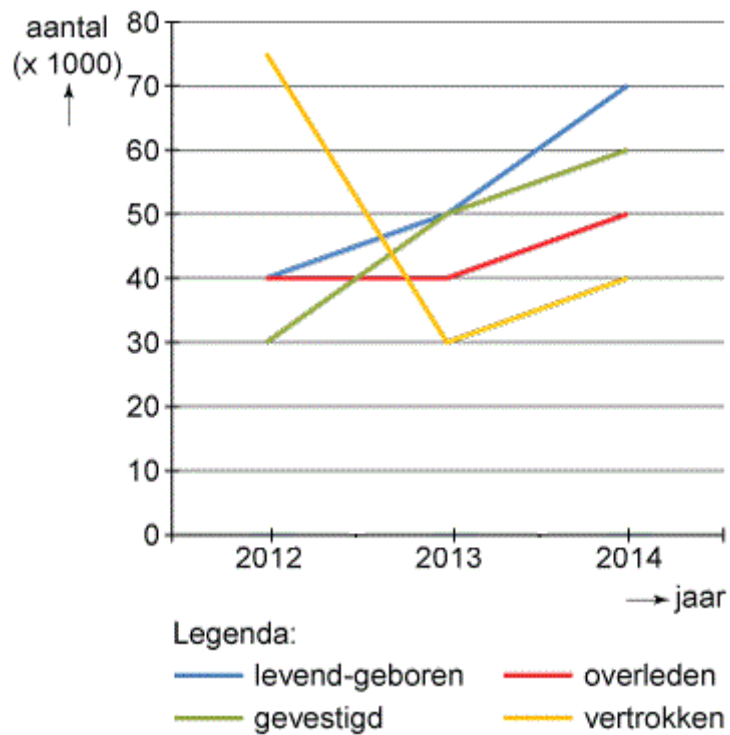
H hogedrukgebied

L lagedrukgebied

In welk van de volgende landen waait het volgens de gegevens op de kaart het hardst?

- A** in Finland
- B** in IJsland
- C** in Italië
- D** in Polen

vraag 25
Groei van de bevolking

In het diagram zie je de bevolkingsgroei in een gebied.

In welk jaar was de natuurlijke groei het grootst?

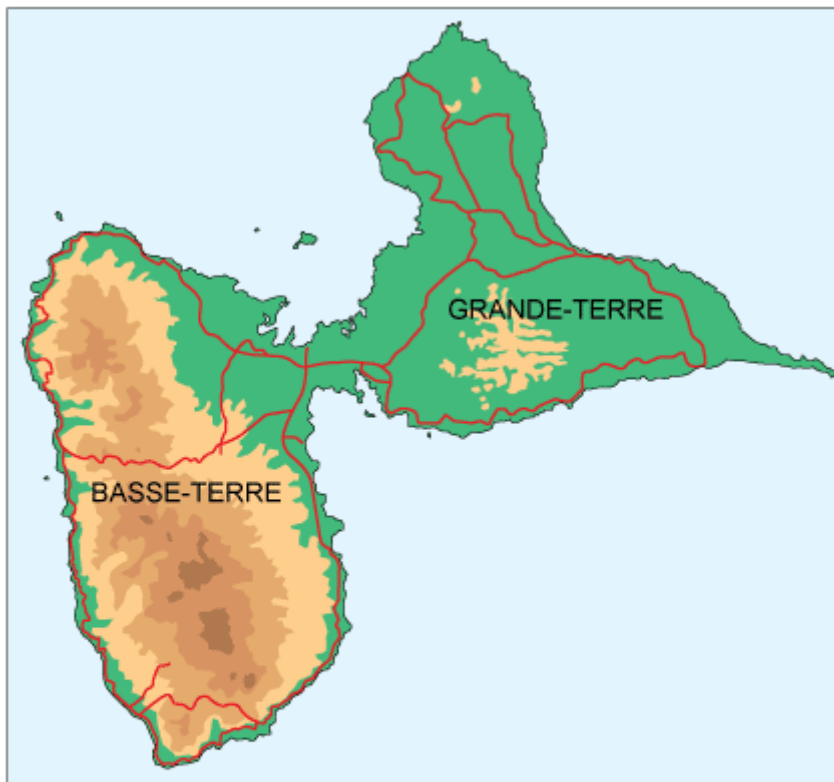
- A** in 2012
- B** in 2013
- C** in 2014

vraag 26
Rivieren in Europa

Van welke van de volgende Europese rivieren is de stroomrichting in de benedenloop voornamelijk noord-zuid gericht?

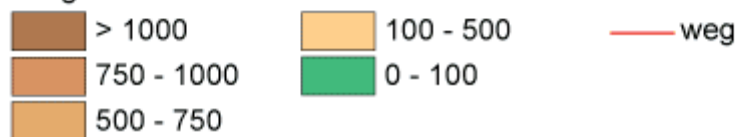
- A** van de Donau
- B** van de Rhône
- C** van de Rijn
- D** van de Seine

vraag 27
Guadeloupe

Legenda:

hoogte in meters:

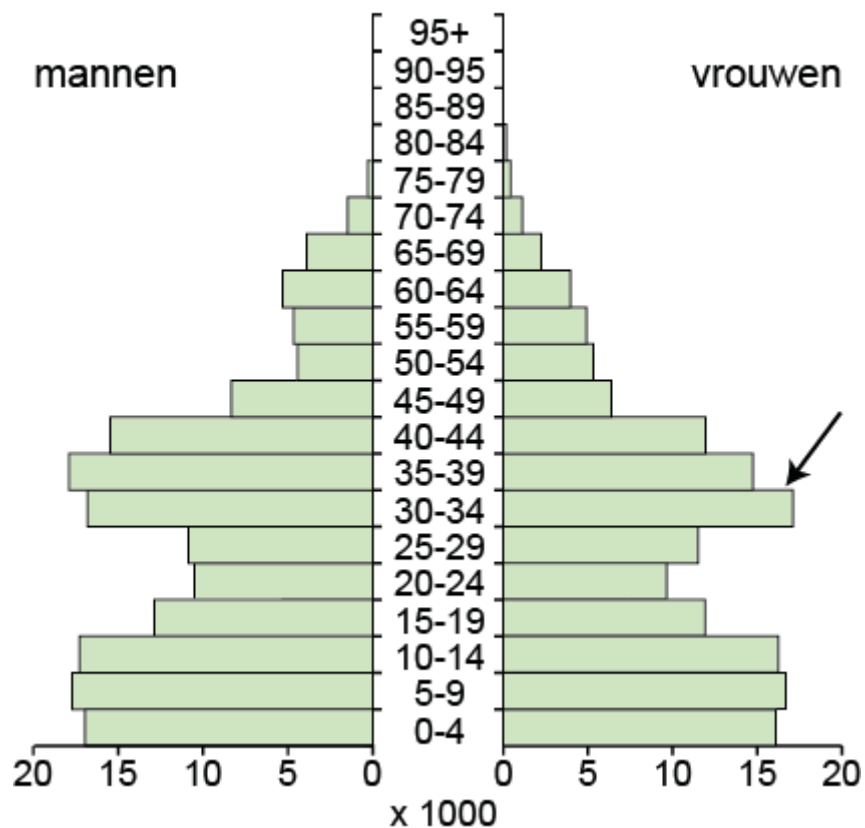
In 1976 werd een deel van het eiland Guadeloupe geëvacueerd vanwege een dreigende uitbarsting van de vulkaan Soufrière.

Welk deel van Guadeloupe is dat geweest ?

- A** het noordelijke deel van Basse-Terre
- B** het noordelijke deel van Grande-Terre
- C** het zuidelijke deel van Basse-Terre
- D** het zuidelijke deel van Grande-Terre

vraag 28
Leeftijdsopbouw

**Leeftijdsopbouw van Turkse Nederlanders,
1 januari 2005**

In het diagram zie je een pijl die wijst naar een groep vrouwen.

Welke beschrijving past het best bij deze groep vrouwen?
Deze vrouwen zijn naar Nederland gekomen

- A** als arbeidsmigrant.
- B** als politiek vluchteling.
- C** vanwege gezinshereniging.

vraag 29
Centrale Slenk

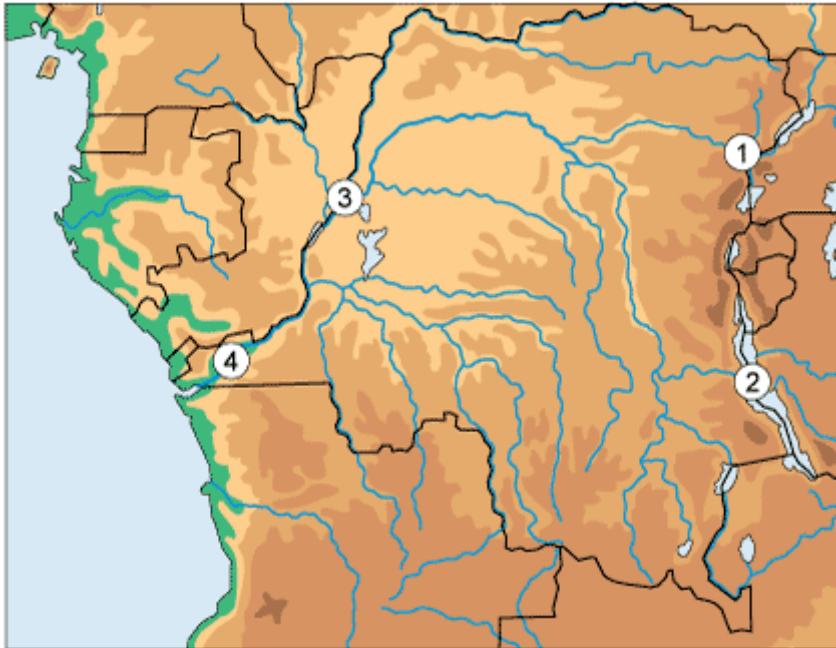
In het oosten van Afrika, dwars door Tanzania, Kenia en Ethiopië, ligt de Centrale Slenk.

Welke beschrijving past het best bij het gebied waar de slenk ligt?

- A** Het gebied ligt hoger dan de omgeving.
- B** Het gebied ligt lager dan de omgeving.
- C** In dit gebied drijven twee aardplaten naar elkaar toe.
- D** In dit gebied drijven twee aardplaten van elkaar weg.

vraag 30

Onderzoek in de Democratische Republiek Congo

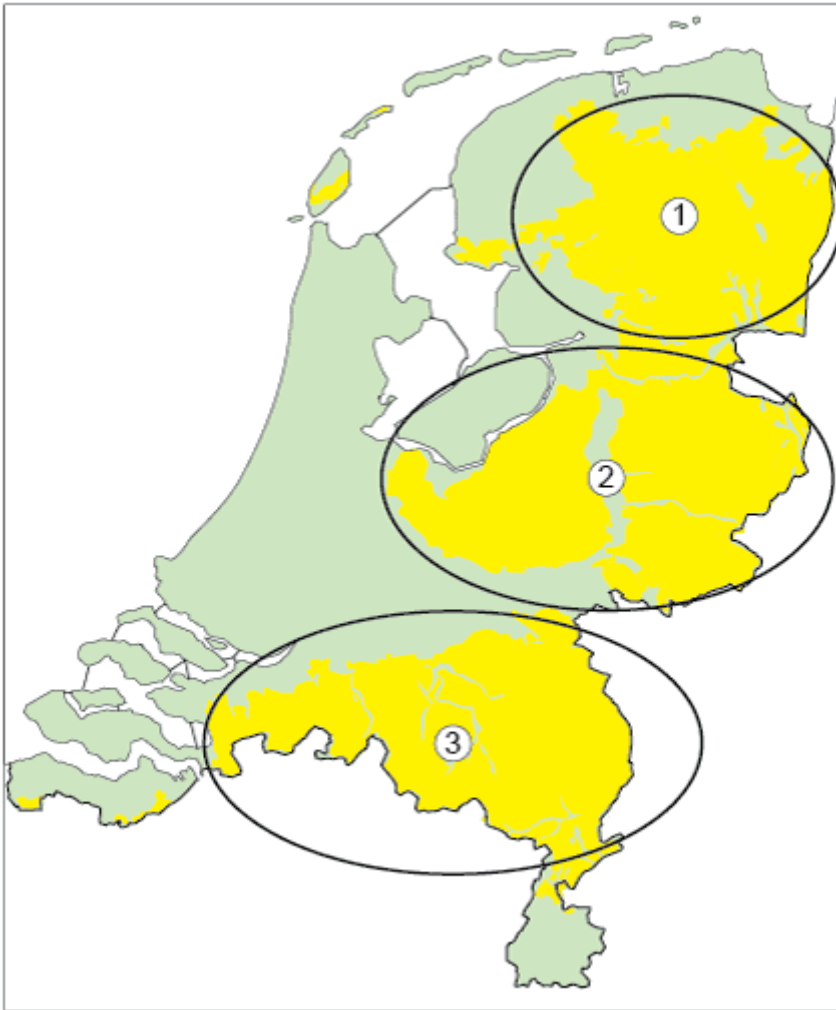
Een geograaf vertelt over het gebied in de Democratische Republiek Congo. "De verschuiving van de sneeuwgrens door de klimaatverandering heeft onverwachte neveneffecten. We vinden hier nu fossielen die vroeger onbereikbaar waren."

Welk gebied op de kaart onderzoekt de geograaf?

- A** gebied 1
- B** gebied 2
- C** gebied 3
- D** gebied 4

vraag 31

Drie zandlandschappen in Nederland

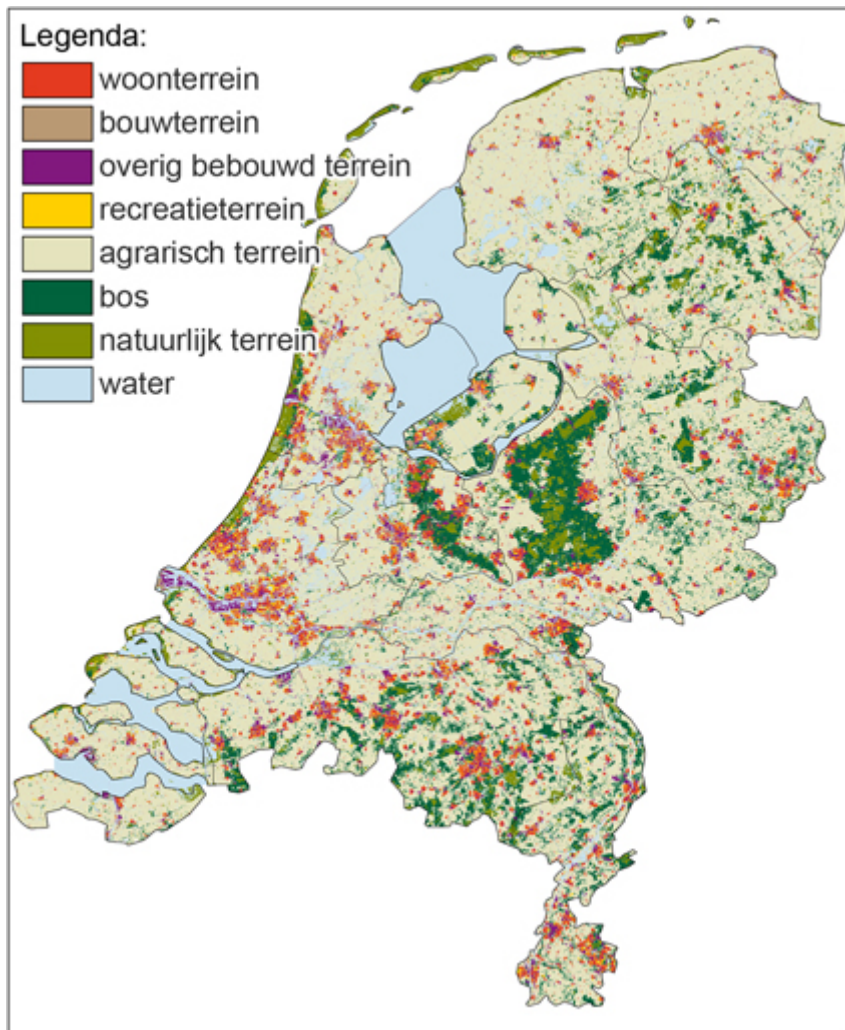
Op de kaart zie je drie zandlandschappen in Nederland.
Hieronder lees je een omschrijvingen van deze landschappen.

- A "Gebied met stuwwallen met daartussen laaggelegen zachtglooiende dekzandgebieden."
- B "Op een aantal plaatsen licht glooiende zandverstuivingen. Verder een vrij vlak gebied waar dekzand en oude rivierzanden aan het oppervlak overheersen."
- C "Laag glooiend gebied waar keileem, dat door het landijs is achtergelaten, en dekzand aan het oppervlak liggen."

Welke omschrijving hoort bij welk landschap?

- A** A = 1, B = 2, C = 3
- B** A = 2, B = 3, C = 1
- C** A = 3, B = 1, C = 2

vraag 32
Bodemgebruik

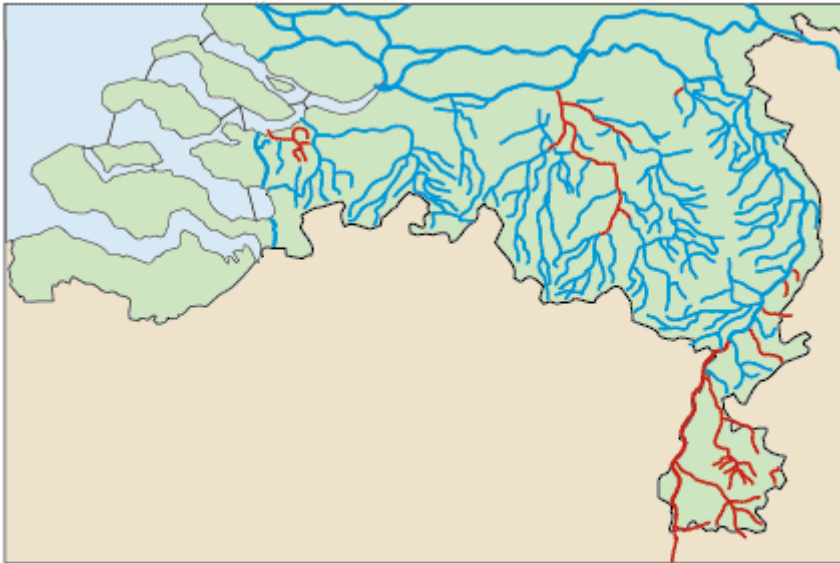
Op de kaart zie je het bodemgebruik in Nederland in 2012. Een deel van het landschap is van oudsher bedekt met bos.

Welke van volgende factoren speelde een belangrijke rol bij het ontstaan van dit bodemgebruik?

- A** de behoefte aan recreatievoorzieningen voor de bewoners van de grote steden
- B** de beperkte bodemvruchtbaarheid
- C** de hogere gemiddelde neerslag in deze delen van het land
- D** de locatie van houtverwerkende industrie in Nederland

vraag 33

Stromende wateren in Zuid-Nederland

Legenda:

— snel stromend water — langzaam stromend water

Op de kaart zie je twee verschillende soorten stromende wateren.

Waardoor wordt het verschil tussen de twee soorten vooral veroorzaakt?

- A** door de gemiddelde neerslag
- B** door de grondsoort
- C** door het reliëf

vraag 34

Aandeel duurzame energie in totale energieconsumptie (2014)

land	aandeel
Malta	10%
Luxemburg	11%
België	13%
Cyprus	13%
Hongarije	13%
Tsjechië	13%
Nederland	14%
Slowakije	14%
Polen	15%
Verenigd Koninkrijk	15%
Bulgarije	16%
Ierland	16%
Italië	17%
Duitsland	18%
Griekenland	18%
Kroatië	20%
Spanje	20%
Frankrijk	23%
Litouwen	23%
Roemenië	24%
Estland	25%
Slovenië	25%
Denemarken	30%
Portugal	31%
Oostenrijk	34%
Finland	38%
Letland	40%
Zweden	49%

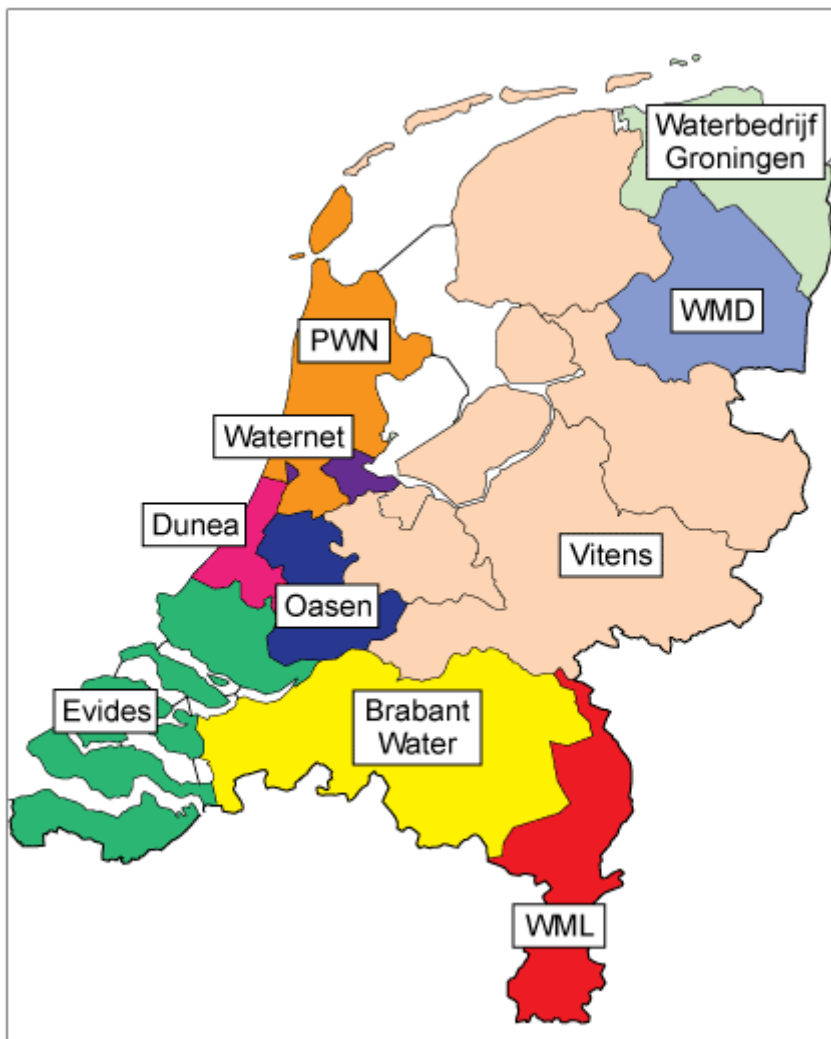
Een aantal landen, waaronder Nederland, blijft achter bij het Europees gemiddelde.

Welk van de volgende kenmerken past bij de landen die achterblijven bij het gemiddelde?

Deze landen ...

- A** hebben een kouder klimaat.
- B** hebben naar verhouding veel zware industrie.
- C** kennen een relatief groot gebruik van fossiele brandstoffen.

vraag 35
Drinkwaterbedrijven in Nederland

Nederland telt tien drinkwaterbedrijven. Op de kaart zie je de gebieden waar ze actief zijn.

Eén van de volgende bedrijven maakt alleen gebruik van grondwater bij de bereiding van drinkwater.

Welk bedrijf zal dat zijn?

- A** Evides
- B** Vitens
- C** WMD

vraag 36
Stroomgebieden in Suriname

Hier zie je een deel van de kaart van Zuid-Amerika. Bij het vaststellen van de grenzen van Suriname in de 19de en 20e eeuw speelden de grenzen van stroomgebieden een belangrijke rol.

Bij de vaststelling van welke grens vooral?
Bij de vaststelling van de ...

- A** noordgrens.
- B** oostgrens.
- C** westgrens.
- D** zuidgrens.

vraag 37

Water bij drie steden in Zuid-Amerika

Hieronder lees je over het water bij drie steden in dit gebied. Eén van deze drie beschrijvingen is juist.

Welke beschrijving is juist?

- A** Het water bij Bahía Blanca is brak, het water bij Buenos Aires is zout.
- B** Het water bij Rosario is zoet, het water bij Buenos Aires is brak.
- C** Het water bij Rosario is zout, het water bij Bahía Blanca is zoet.

vraag 38
Provincies in China

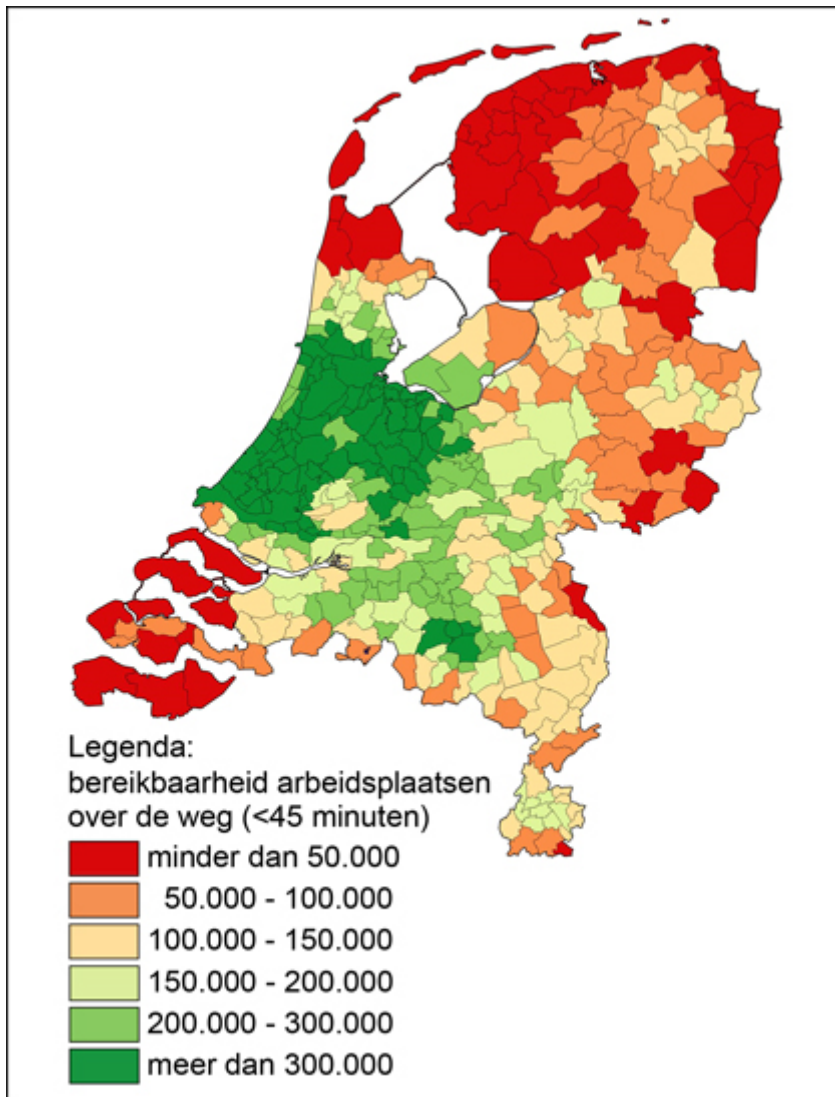
Op de kaart zie je de provincies van China. Ze zijn verdeeld in vier groepen.

Met welke kleur zijn de economisch minst ontwikkelde provincies aangegeven?

- A** donkerblauw
- B** geel
- C** lichtgroen
- D** roze

vraag 39

Bereikbaarheid arbeidsplaatsen

Op de kaart zie je hoeveel arbeidsplaatsen er zijn binnen 45 minuten autorijden. Hieronder lees je vier uitspraken.

**Welke uitspraak past het best bij de gegevens op de kaart?
De meest gunstige gebieden vind je in ...**

- A** de omgeving van Rotterdam en in Noord-Holland.
- B** de provincie Utrecht en in de steden Arnhem en Nijmegen.
- C** de Randstad en in de omgeving van Eindhoven.
- D** Noord- en Zuidwest-Nederland.

vraag 40
Maasvlakte

Aan de monding van de Maas ligt de Maasvlakte. Naast olietankers worden de havens bezocht door andere grote schepen.

Wat voor schepen zijn dat vooral?

- A** containerschepen
- B** cruiseschepen
- C** schepen van de Nederlandse marine
- D** vissersschepen

vraag 41
Ethiopië in 2015

bron 1

De belangrijkste exportproducten van Ethiopië in 2015 waren koffie (27%), oliezaden (17%), groenten (17%), goud (13%), bloemen (7%), vee (7%), leer (3%) en vlees (3%).

De belangrijkste exportlanden waren dat jaar Zwitserland (14%), China (12%), VS (9%), Nederland (9%), Saudi Arabië (6%) en Duitsland (6%).

bron 2

Slechts 20% van de bevolking van Ethiopië woont in de stad, maar de stedelijke bevolking groeit met 5% per jaar.

De hoofdstad Addis Abeba telde in 2015 al meer dan 3 miljoen inwoners.

Hierboven zie je twee informatiebronnen over het land Ethiopië in 2015.

Bij welke bron past de uitspraak: 'van periferie naar centrum'?

- A** alleen bij bron 1
- B** alleen bij bron 2
- C** bij beide bronnen

vraag 42
Aantal inwoners

		1	2	3
Shanghai	China	34.750.000	23.416.000	24.256.800
Karachi	Pakistan	25.400.000	25.400.000	23.500.000
Beijing	China	21.148.000	21.009.000	21.516.000
São Paulo	Brazilië	36.842.102	20.365.000	21.292.893
Dhaka	Bangladesh	18.305.671	15.669.000	16.970.105
Delhi	India	21.753.486	24.998.000	16.787.941
Lagos	Nigeria	21.000.000	13.123.000	16.060.303
Istanbul	Turkije	16.703.000	15.328.000	14.657.000
Tokyo	Japan	36.923.000	37.843.000	13.513.734
Mumbai	India	20.748.395	17.712.000	12.478.447

In de tabel zie je de inwonertallen van de tien grootste megasteden op de wereld.

Wat moet in de tabel bij 1, 2 en 3 staan?

- A** 1 = agglomeratie, 2 = stad, 3 = stedelijk gebied
- B** 1 = stad, 2 = stedelijk gebied, 3 = agglomeratie
- C** 1 = stedelijk gebied, 2 = agglomeratie, 3 = stad

vraag 43

Economische gebieden in Brazilië

Legenda:

Op de kaart zijn de provincies van Brazilië verdeeld in vier gebieden.

Twee van deze vier gebieden worden als volgt beschreven:

- A Met 3,3 inwoners per km² is dit het dunst bevolkte deel van het land. De grootste stad in dit gebied is Manaus (1,4 miljoen inwoners).
- B Dit is het dichtst bevolkte deel van het land (779 inwoners per km²). Dit gebied is het economisch centrum met São Paulo (11 miljoen inwoners) en Rio de Janeiro (6 miljoen inwoners) als grootste steden.

Welke twee gebieden op de kaart zijn hierboven beschreven?

- A A = gebied 1 en B = gebied 2
- B A = gebied 1 en B = gebied 4
- C A = gebied 2 en B = gebied 3
- D A = gebied 3 en B = gebied 4

vraag 44
Egypte

In een boek over centrum en periferie in Egypte staat deze foto.

Welk bijschrift past het best bij deze foto?

- A** primaire sector in de periferie van Egypte
- B** primaire sector in het centrum van Egypte
- C** tertiaire sector in de periferie van Egypte
- D** tertiaire sector in centrum van Egypte

vraag 45

Het Verenigd Koninkrijk en de Europese Unie

In 2016 stemden de inwoners van het Verenigd Koninkrijk vóór het opzeggen van het lidmaatschap van de Europese Unie.

Wat zal het gevolg van deze opzegging zijn voor het BNP p/ h in de Europese Unie?

- A Het BNP p/h in de Europese Unie zal stijgen.
- B Het BNP p/h in de Europese Unie zal dalen.
- C De opzegging heeft geen invloed op het BNP p/h in de Europese Unie.

vraag 46
Hoogvlakte van Tibet

De hoogvlakte van Tibet is de hoogste ter wereld. Op de tweede plaats staat de Andes-hoogvlakte.

Wat zijn twee belangrijke verschillen tussen deze twee hoogvlaktes?
De hoogvlakte van de Andes ...

- A** heeft een kouder klimaat en is dichter bevolkt.
- B** heeft een kouder klimaat en is dunner bevolkt.
- C** heeft een warmer klimaat en is dichter bevolkt.
- D** heeft een warmer klimaat en is dunner bevolkt.

vraag 47
Ait-Isfoul (Marokko)

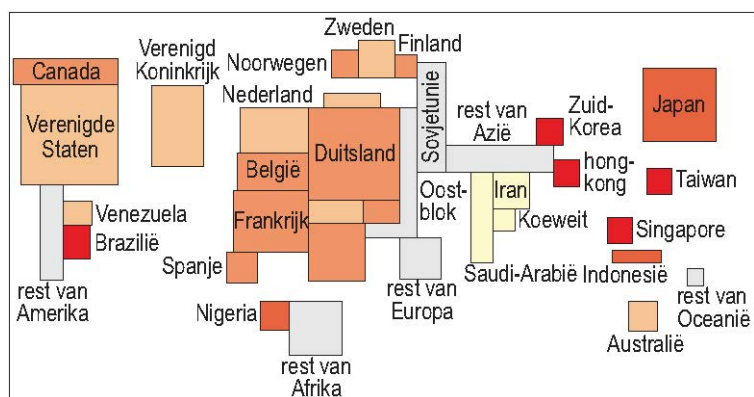

Ait-Isfoul ligt in het zuiden van Marokko. Dit deel van Marokko is dunbevolkt.

Hoe komt dat vooral?

- A** door de onvruchtbare bodem
- B** door het klimaat
- C** door het reliëf

vraag 48
Aandeel wereldhandel in 1977

Legenda:
 gemiddelde jaarlijkse groei van het BNP per hoofd van de bevolking (1965-1980)

weinig ← → veel geen gegevens groei

De kaart laat het aandeel van landen en andere gebieden in de wereldhandel in 1977 zien. Hoe groter het gebied is afgebeeld, hoe groter het aandeel in de wereldhandel in percenten is.

In welk van de volgende gebieden is sinds 1977 het aandeel in de wereldhandel het sterkst toegenomen?

- A in de rest van Afrika
- B in de rest van Azië
- C in de Verenigde Staten

vraag 49
Re-urbanisatie

Hieronder zie je drie afbeeldingen van bouwprojecten uit de regio Rotterdam.

Welke afbeelding past het best bij het begrip re-urbanisatie?

A

B

C

vraag 50
Natuurlijke grens in Nederland

Op de foto zie je een natuurlijke grens tussen twee Nederlandse provincies.

Welke twee provincies zijn dat?

- A** Drenthe en Groningen
- B** Flevoland en Friesland
- C** Gelderland en Noord-Brabant

vraag 51
Cultuurgebieden in Amerika

Amerika kent twee belangrijke cultuurgebieden.

Welke lijn op de kaart vormt de grens tussen deze cultuurgebieden?

- A** lijn 1
- B** lijn 2
- C** lijn 3

vraag 52
Venezuela

Venezuela heeft grenzen met drie landen. Twee landsgrenzen vallen samen met taalgrenzen.

Welke grenzen zijn dat?

De grens met het...

- A** oostelijke en het westelijke buurland.
- B** oostelijke en het zuidelijke buurland.
- C** westelijke en het zuidelijke buurland.

vraag 53

Oud gebergte in New Hampshire (Verenigde Staten)

Hieronder staat een tekst over het gebergte op de foto.

Ooit zag dit gebergte er uit zoals de Rocky Mountains, de Alpen of andere jonge gebergtes op de wereld.

In de loop der eeuwen zijn de toppen afgebrokkeld door [... 1 ...] en zijn ronde vormen ontstaan door [... 2 ...]. De ondiepe dalen zijn ontstaan door [... 3 ...].

Op welke plaats in de tekst moeten de woorden 'erosie', 'sedimentatie' en 'verwering' staan?

- A** 1 = erosie, 2 = sedimentatie, 3 = verwering
- B** 1 = sedimentatie, 2 = verwering, 3 = erosie
- C** 1 = verwering, 2 = erosie, 3 = sedimentatie

vraag 54
Hoogteverschil in het landschap bij Uden

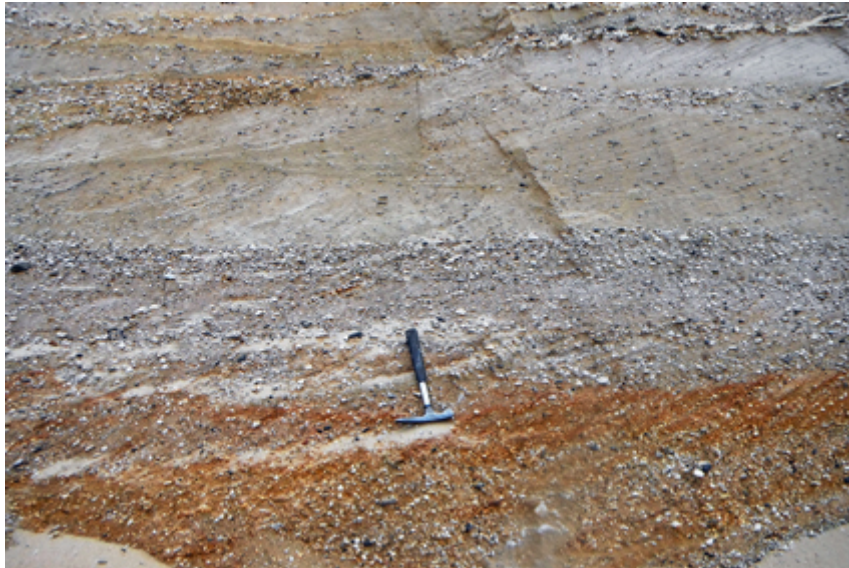

Bij Uden in Noord-Brabant kun je het hoogteverschil tussen de horst en het aangrenzende gebied goed zien.

Hoe is de horst ontstaan?

- A** door bewegingen langs breuken in de aardkorst
- B** door opstuwung van het zand door landijs
- C** door sedimentatie van de rivier de Maas

vraag 55
Grindafzetting in Nederland

Op de foto zie je de wand van een afgraving ergens in Nederland.
Het is duidelijk te zien dat hier grind is afgezet.

Hoe is het grind hier waarschijnlijk afgezet?

- A** door de wind in de periode na de laatste ijstijd
- B** door het snelstromende water van een rivier of beek
- C** door het zeewater tijdens een stormvloed

vraag 56
Twee vulkanen

Halema'uma'u (Hawaii)

Stromboli (Italië)

Op de foto's zie je twee vulkanen.

Wat is een belangrijk verschil tussen deze twee vulkanen?

- A** De Halema'uma'u is een actieve vulkaan, de Stromboli is een dode vulkaan.
- B** De Halema'uma'u ligt boven een hotspot, de Stromboli op de grenzen van aardplaten.
- C** De Halema'uma'u ligt op zeeniveau, de Stromboli is een hoge berg op een eiland in zee.

vraag 57
Als de dijken breken

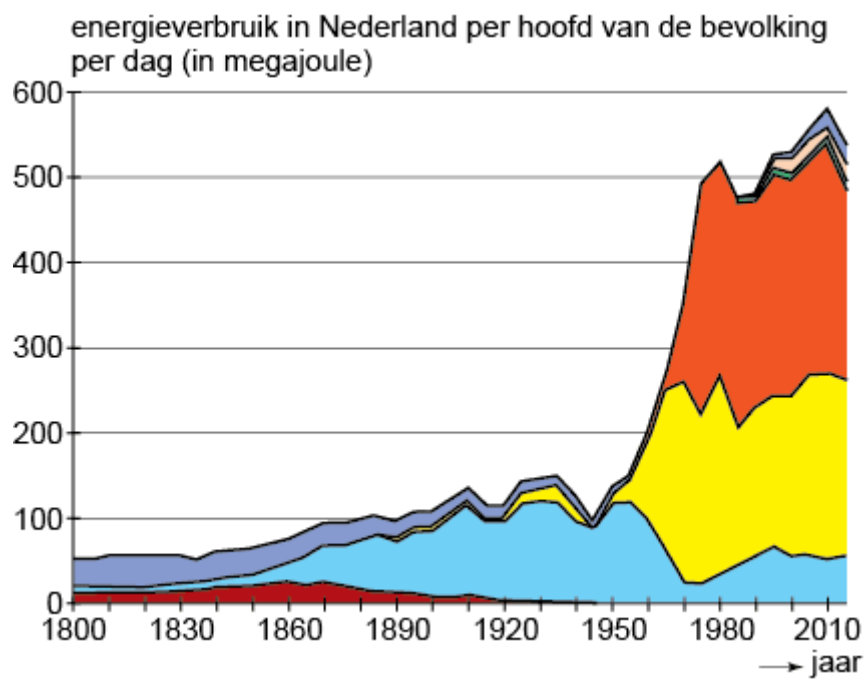

In de tv-serie 'Als de dijken breken' trekt een zware storm langs West-Europa. Wanneer de Belgische minister-president besluit een deel van de kust in Vlaanderen te evacueren komt de Nederlandse minister-president voor een groot dilemma te staan: evacueren en de Randstad onbeheerd achterlaten of de storm afwachten.

Welke dijken zullen een belangrijke rol spelen in deze serie?

- A** de dijken langs de IJssel
- B** de dijken langs de Waal
- C** de dijken langs de Waddenzee
- D** de dijken langs de Westerschelde

vraag 58
Energieverbruik

In het diagram zie je het energieverbruik van Nederlanders vanaf 1800.

Met welke kleur wordt de energiebron steenkool weergegeven?

- A** oranje
- B** geel
- C** lichtblauw
- D** rood

vraag 59

Energieverbruik landbouw, bosbouw en visserij

In 2015 kwam 7% van het energieverbruik in Nederland voor rekening van de bedrijfstak landbouw, bosbouw en visserij.

Welk onderdeel van deze bedrijfstak gebruikte hiervan de meeste energie?

- A** de glastuinbouw
- B** de intensieve veeteelt
- C** de visserij

vraag 60
Groene energie uit Noorwegen

Sinds 2008 ligt op de bodem van de Noordzee tussen Noorwegen en Nederland de NordNed-kabel. De kabel wordt overdag gebruikt om groene elektriciteit te importeren vanuit Noorwegen.

Hoe komt het dat deze energie 'groen' genoemd wordt?

- A** De energie is goedkoper dan energie die is opgewekt in Nederlandse centrales.
- B** De energie is opgewekt in waterkrachtcentrales in Noorwegen.
- C** De energie is opgewekt in zonnecentrales in Noorwegen.
- D** De energie is van betere kwaliteit dan energie die is opgewekt in Nederlandse centrales.

einde